

MINISTERIE VAN JUSTITIE
Directie Vreemdelingenzaken
Nr. AJZ 1334/E-633-318

Op te bergen achter Deel C van de
Vreemdelingencirculaire.
(na de aanschrijving van 24 februari 1976)

's-Gravenhage, 1 december 1977

Aan de heren Procureurs-Generaal,
fgd. Directeuren van Politie;
de heren hoofden van plaatselijke politie;
de heer Commandant der Koninklijke Mare-
chaussee;
Het Ministerie van Financiën
(Directie Douane);
de heer Chef Rivierpolitie te Rotterdam.

Overwerp: Europees verdrag betreffende sociale en medische bijstand.

Hierbij maak ik u erop attent dat sinds 1 januari 1977 Turkije partij is bij het Europees Verdrag betreffende sociale en medische bijstand. Voor de tekst van dit verdrag en een toelichting daarop moge ik verwijzen naar Bijlage C 9, onder C, van de Vreemdelingencirculaire. Naar deze bijlage wordt in de Vreemdelingencirculaire verwezen in Deel C, Hoofdstuk XXV (blz. C-58 e.v.), waar gehandeld wordt over de intrekking van de vergunning tot verblijf op grond van het niet beschikken over middelen van bestaan (art. 12, onder b, Vw).

Ingevolge de bekrachtiging door Turkije geldt, evenals voor onderdanen van andere Partijen bij dat Verdrag, thans ook voor onderdanen van Turkije dat zij in voorkomend geval op de voet van Nederlanders aanspraken op bijstand kunnen ontleen aan de Algemene Bijstandswet. Voor de relevante bepalingen van deze wet en een toelichting daarop moge ik verwijzen naar Bijlage C 9, onder A, van de Vreemdelingencirculaire.

Het onderwerpelijke Verdrag beperkt nochtans deze aanspraken tot vreemdelingen die rechtmatig, dat wil in dit verband zeggen: ten minste in het bezit van een geldige vergunning tot verblijf, in Nederland verblijf houden. Het Verdrag vult dit aan met de bepaling dat beëindiging van het in die zin regelmatige verblijf van een vreemdeling op wie het Verdrag betrekking heeft, om de enkele reden dat hij bijstand behoeft, niet is toegelaten. In dat geval kan derhalve niet met toepassing van art. 11, vijfde lid, Vw verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf uitsluitend wegens het niet zelfstandig beschikken over middelen van bestaan worden geweigerd, of op grond van art. 12, aanhef en

- onder -

onder b, Vw de vergunning worden ingetrokken.

Deze regel betreffende de verblijfsbeëindiging in geval van bijstandbehoefte geldt evenwel eerst in volle omvang wanneer de betrokken vreemdeling gedurende ten minste vijf jaren (bij het betreden van het grondgebied na het bereiken van de leeftijd van vijftien jaar: tien jaren) voortdurend verblijf heeft gehouden op het grondgebied van een andere Verdragsluitende Partij, dan wel indien hij nauwe banden heeft met het land waar hij verblijf houdt. Wel hebben de Verdragsluitende Partijen zich ertoe verbonden ook overigens met grote gematigdheid tot repatriëring om reden van bijstandbehoefte over te gaan en dan nog slechts wanneer er geen bezwaar op grond van humanitaire overwegingen bestaat.

Anderszijds staat ingevolge daarin opgenomen uitdrukkelijke bepaling het Verdrag niet in de weg aan de beëindiging van het verblijf om andere redenen dan de enkele reden dat de betrokken vreemdeling bijstand heeft.

De betekenis van de ratificatie van het Verdrag betreffen de sociale en medische bijstand door Turkije moge hiermede duidelijk zijn. De behandeling van onderdanen van Turkije in Nederland zal dan ook geen andere kunnen zijn dan die van onderdanen van andere Partijen bij dit Verdrag. Dit zijn thans, behalve de Lid-Statens van de E.E.G. (België, Bondsrepubliek Duitsland, Denemarken, Frankrijk, Ierse Republiek, Italië, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland): Griekenland, Malta, Noorwegen, Turkije, IJsland en Zweden. Daarbij moet worden aangetekend dat voor begunstigde EEG-onderdanen een afzonderlijk regime geldt (Vc, Deel G, onder 1).

In aanmerking moet voorts worden genomen dat de meeste in Nederland verblijvende vreemdelingen die in het bezit van een vergunning tot verblijf zijn gesteld, hier te lande zijn toegelaten voor het verrichten van arbeid in loondienst. Ten aanzien van buitenlandse werknemers, niet zijnde begunstigde E.E.G.-onderdanen, zijn in Vc, Deel G, onder 4, speciale beleidslijnen neergelegd. In dit verband moge ik met name wijzen op het geval dat een voor tewerkstelling in Nederland aangeworven buitenlandse werknemer buiten zijn schuld wordt getroffen door werkloosheid (zie Vc, blz. G-4-20 e.v.). Ik moge in herinnering brengen dat ook hier, evenals in het onderwerpelijk Verdrag, aan de termijn van rechtmatig ver-

blijf van vijf jaren, een beslissende betekenis is toegekend: indien de buitenlandse werknemer gedurende die termijn van vijf jaren regelmatig heeft gewerkt, waardoor hij, bij gelijkblijvende omstandigheden, voor een vergunning tot vestiging in aanmerking zou zijn gekomen, wordt in geval van onvrijwillige werkloosheid de beëindiging van zijn verblijf niet meer in overweging genomen.

In geval van werkloosheid door eigen toedoen blijft gelden dat van de betrokken werknemer het verblijf kan worden beëindigd; in dit geval geschiedt dit nochtans niet wegens het niet beschikken over middelen van bestaan, maar omdat het verblijf zelf niet meer beantwoordt aan het doel waartoe verblijf in Nederland is toegestaan, t.w. het verrichten van arbeid in loondienst. Als dan wordt op grond van art. 12, aanhef en onder d, Vw de vergunning tot verblijf ingetrokken ingevolge een beperking waaronder de vergunning werd verleend.

De motivering van de desbetreffende beschikking dient dienovereenkomstig te luiden.

Bij een regelmatig verblijf van kortere duur dan vijf jaar wordt, ingeval van onvrijwillige werkloosheid, de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf na het verstrijken daarvan op de gewone wijze met een jaar verlengd, zoals vermeld in Vc, Deel G, onder 4, (blz. G-4-20a e.v.); na dat jaar kan, indien de werkloosheid voortduurt, de verdere verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning tot verblijf worden geweigerd, en wel op deze grond dat de vreemdeling op de arbeidsmarkt onbemiddelbaar moet worden geacht en derhalve ook in dit geval zijn verblijf niet meer beantwoordt aan het doel waartoe hem de vergunning tot verblijf was verleend (zie Vc, blz. G-4-20b).

Dienovereenkomstig ware de afwijzende beschikking op het verzoek om verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning te motiveren.

A fortiori geldt dit uiteraard ook voor de nog niet gedurende vijf jaren in Nederland verblijvende buitenlandse werknemer die zijn werkloosheid aan eigen toedoen heeft te wijten. In dit geval kan meteen tot intrekking van de vergunning worden overgegaan.

Buiten de hierboven omschreven gevallen van werkloosheid kunnen zich nog gevallen voordoen waarin onderdanen van Partijen bij het Europees Verdrag betreffende sociale en medische bijstand die houder zijn van een geldige vergunning tot verblijf, niet meer over middelen van bestaan beschikken en derhalve op bijstand zijn aangewezen. In voorkomend geval waren deze vreemdelingen hiertoe naar de Gemeentelijke Sociale Dienst te verwijzen. Tevens dient

nauwkeurig te worden nagegaan of er aanleiding is de beëindiging van het verblijf van de vreemdeling in kwestie in overweging te nemen binnen het kader van de in het onderwerpelijke Verdrag vervatte bepalingen. Met name ware daarbij rekening te houden met meergenoemde termijn van vijf (in sommige gevallen tien) jaren, met het hebben van nauwe banden met Nederland en voorts met andere aspecten van humanitair karakter. Indien twijfel mocht bestaan of in voorkomend geval de bepalingen van het onderwerpelijke Verdrag beëindiging van het verblijf van een vreemdeling toelaten, ware overeenkomstig het gestelde in Vc, Deel H, onder 1, aan mij een bijzondere aanwijzing te vragen.

De Minister van Justitie,
Namens de Minister,
Het Hoofd van de Directie
Vreemdelingenzaken,

Fraaij